

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๒/๖๐๘๒

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกข้อความ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/๖๐๑๙ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔

ด้วย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ได้เห็นชอบให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ เสนอเรื่อง ความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๔ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

เรื่องดังกล่าวเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๑๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้สำนักงานฯ เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ โดยนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้เห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีรับทราบ

๒.สาระสำคัญ

สำนักงานฯ ขอรายงานความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๔ โดยมีสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ ความก้าวหน้ายุทธศาสตร์ชาติและการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑.๑ โครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ ที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๖ – ปี ๒๕๗๐) เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ ที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๖ – ปี ๒๕๗๐) จำนวน ๔๐๖ โครงการ และเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสำคัญฯ ประกอบด้วย (๑) การมองเป้าหมายร่วมกัน หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทุกระดับ และทุกหน่วยงานของรัฐ ต้องวิเคราะห์ความเกี่ยวข้องกับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย โดยพิจารณาจากภารกิจของหน่วยงาน และข้อมูลโครงการ/การดำเนินงานที่ผ่านมามาภายใต้เป้าหมายแผนแม่บทย่อยในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) เพื่อนำไปสู่การมองเป้าหมายการพัฒนาร่วมกัน และเกิดการประสานและขับเคลื่อนการดำเนินการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการในทิศทางเดียวกัน (๒) การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย และการจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญ ทุกหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะหน่วยงานสนับสนุนหลักภายใต้แผนแม่บทย่อยต้องจัดทำและปรับข้อเสนอโครงการสำคัญให้เป็นการดำเนินการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยยึดหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ)

/มีความสอดคล้อง...

มีความสอดคล้องกับห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย ทั้ง ๑๔๐ เป้าหมายแผนแม่บทย่อยภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ฉบับแก้ไขปี ๒๕๖๖) และมีการบูรณาการการดำเนินงาน/โครงการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเสนอโครงการสำคัญที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยผ่านระบบ eMENSRCR ให้ทันกรอบระยะเวลาการดำเนินการ ทั้งนี้ สำนักงานฯ จะดำเนินการจัดทำคู่มือการจัดทำโครงการสำคัญและปฏิทินขับเคลื่อนกระบวนการจัดทำโครงการสำคัญ ตามแนวทางการขับเคลื่อนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ สำหรับการดำเนินงานในระยะต่อไป (๓) การจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอโครงการหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทุกระดับ รวมทั้งหน่วยงานผู้มีสิทธิ์ประเมินให้คะแนนโครงการสำคัญ ได้แก่ สำนักงานฯ และสำนักงบประมาณ ต้องศึกษาและเข้าใจกระบวนการประเมินให้คะแนนข้อเสนอโครงการสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินให้คะแนนตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกโครงการสำคัญอย่างเที่ยงตรง และเป็นธรรม (๔) การจัดทำแผนปฏิบัติการราชการ ทุกหน่วยงานของรัฐจัดทำแผนปฏิบัติการรายปี และแผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี รวมทั้งเมื่อสิ้นปีงบประมาณให้จัดทำรายงานแสดงผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยต้องนำเข้าและรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติการในระบบ eMENSRCR ตามกรอบระยะเวลาที่สำนักงานฯ กำหนด และ (๕) การจัดสรรงบประมาณ สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณรองรับการดำเนินการโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๔๐๖ โครงการ ในลักษณะงบประมาณพิเศษหรืองบประมาณแบบบูรณาการเพื่อการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และใช้ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย ๑๔๐ เป้าหมายแผนแม่บทย่อยฯ (ฉบับแก้ไขปี ๒๕๖๖) ประกอบการพิจารณาการจัดสรรงบประมาณเพื่อการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ต่อไป ซึ่งต้องครอบคลุมทุกปัจจัยและองค์ประกอบของห่วงโซ่คุณค่าของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย ซึ่งสำนักงานฯ อยู่ในระหว่างนำเสนอผลการพิจารณาของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

๒.๑.๒ ความก้าวหน้าการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๔ ได้มีการประชุมคณะกรรมการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (คจพ.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธานในการประชุม ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบ ดังนี้

๑) การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คจพ. ได้มีมติเห็นชอบการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (อขจพ.) เป็นกลไกในการถ่ายระดับและกำกับนโยบายของ คจพ. ไปสู่การขับเคลื่อนการดำเนินการขจัดความยากจนและความเหลื่อมล้ำ รวมถึงการพัฒนาคนทุกช่วงวัยในทุกพื้นที่ได้อย่างเป็นระบบ โดยมีหน้าที่และอำนาจหลักในการกำหนดแนวทาง มาตรการ แผนงาน/โครงการ รวมทั้งบูรณาการการดำเนินงานและงบประมาณเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งกำกับ เร่งรัด ดูแล ตรวจสอบ ติดตามการปฏิบัติงานของ คจพ. ระดับต่าง ๆ นอกจากนี้ ได้มีมติเห็นชอบในหลักการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (อตจพ.) โดยดำเนินการตามแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งสำนักงานฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการร่วมของ คจพ. ได้ดำเนินการยกย่องคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้ คจพ. เสนอประธานกรรมการฯ เพื่อพิจารณาลงนามตามขั้นตอนต่อไป

๒) แนวทางการขับเคลื่อนการปฏิบัติการขจัดความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับพื้นที่ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามหลักการวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ได้แก่ (๑) Plan - แนวทางการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยในพื้นที่ เป็นการถ่ายระดับของยุทธศาสตร์ชาติที่เป็นแผนระดับที่ ๑ ไปสู่แผนระดับที่ ๒ เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนระดับที่ ๓ อาทิ แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาจังหวัด หรือแผนปฏิบัติราชการ เพื่อให้เกิดการแปลงยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ (๒) Do - ลงมือดำเนินการ เป็นการดำเนินการเพื่อถ่ายระดับแผนระดับที่ ๒ สู่การจัดทำแผนระดับที่ ๓ และแปลงไปสู่การปฏิบัติงานในพื้นที่ ประกอบด้วย การดำเนินการ ๓ ขั้นตอน คือ การจัดทำแผน การจัดทำโครงการ/การดำเนินงาน และการปฏิบัติในระดับพื้นที่ ทั้งนี้ ในการดำเนินการจะต้องมีข้อมูลสนับสนุน (Data Driven) และอยู่บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence Based) (๓) Check - ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินการ โดยติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานจากระบบ eMENSQR และระบบแฟ้มบ้านพัฒนาคนไทย (Logbook) และ (๔) Act - ปรับปรุงการดำเนินการ เป็นการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลจากการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานจากระบบ eMENSQR และ Logbook เพื่อนำไปปรับปรุง แก้ไข ยกระดับการพัฒนาแนวทางและกระบวนการดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

๒.๑.๓ การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) สำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดประชุมประจำปี ๒๕๖๔ ในหัวข้อ “Mission to Transform : ๑๓ มหุดหมาย พลิกโฉมประเทศไทย” เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๔ ในรูปแบบการประชุมออนไลน์ ซึ่งมีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานเปิดการประชุมฯ โดยการประชุมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคีการพัฒนาต่าง ๆ เกี่ยวกับสาระสำคัญของร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ รวมถึงเปิดโอกาสให้หน่วยงานของรัฐและภาคีการพัฒนาร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ซึ่งจะเริ่มใช้ในปี ๒๕๖๕ เพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่จะเดินต่อไปในอีก ๕ ปีข้างหน้า และเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ นำพาประเทศไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ตามยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ สำนักงานฯ จะนำความคิดเห็นที่ได้ไปปรับปรุงร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ให้ความครอบคลุม ครบถ้วน และสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ก่อนจัดให้มีการรับฟังและระดมความคิดเห็นต่อร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ อีกครั้งในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ - มกราคม ๒๕๖๕

๒.๒ ความก้าวหน้าแผนการปฏิรูปประเทศ

๒.๒.๑ การรายงานความคืบหน้าในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการดำเนินการจัดทำตามยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานฯ ได้รายงานสรุปผลความคืบหน้าดังกล่าวต่อวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๔ โดยสามารถสรุปภาพรวมของความเห็นและประเด็นอภิปรายที่สำคัญ อาทิ (๑) การพิจารณาปรับปรุงค่าเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน (๒) การพิจารณาปรับปรุงโครงการ/การดำเนินงานในแผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) เพื่อให้สามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรม และ (๓) ควรมีการประสานและบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันระหว่างสำนักงบประมาณ สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) หน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ สำนักงานฯ จะนำความเห็นและประเด็นอภิปรายไปประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒.๒.๒ การรายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ครั้งที่ ๑๑ (เดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๔) สำนักงานฯ ได้รายงานความคืบหน้าดังกล่าวตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายต่อวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๔

โดยสามารถสรุปภาพรวมของความเห็นและประเด็นอภิปรายที่สำคัญ อาทิ (๑) การดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านมีความล่าช้าและยังไม่เห็นผลของความก้าวหน้าในการปฏิรูปประเทศ (๒) ควรมุ่งเน้นให้ความสำคัญในกิจกรรม/โครงการที่ส่งผลให้เกิดการปฏิรูปประเทศอย่างแท้จริง และ (๓) การปฏิรูปในประเด็นที่มีความสำคัญควรมีการจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรม/โครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนำไปสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้นำเสนอรายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ครั้งที่ ๑๒ (เดือนเมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๔) ต่อคณะรัฐมนตรีก่อนนำเสนอต่อรัฐสภาเพื่อทราบตามกระบวนการของกฎหมาย อย่างไรก็ตาม การจัดทำรายงานความคืบหน้า ครั้งที่ ๑๓ (เดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๔) สำนักงานฯ จะเน้นการรายงานความคืบหน้าของการดำเนินการตามแผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของการดำเนินการในช่วงเวลาดังกล่าวต่อการบรรลุเป้าหมายของกิจกรรม Big Rock ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๒.๓ การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ไปสู่การปฏิบัติ ตามที่สำนักงานฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอ โดยยึดหลักวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับ ๒ ขั้นตอน ได้แก่ (๑) การตรวจสอบ (Check) มีภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยหน่วยงานของรัฐ ผู้ตรวจราชการ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐ (ค.ต.ป.) คณะกรรมการระดับชาติ สำนักงานประมาณ และสำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และ (๒) การปรับปรุงการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล (Act) วิเคราะห์และประเมินผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติของกลไกระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การทบทวน ปรับปรุงแก้ไขแนวทาง การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล รวมถึงพัฒนา และยกระดับกระบวนการดำเนินการโครงการ/การดำเนินงาน เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติที่สามารถส่งผลต่อการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และผลลัพธ์ตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ สำนักงานฯ อยู่ในระหว่างนำผลการพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

๒.๔ การสร้างการตระหนักรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ สำนักงานฯ มีภารกิจหน้าที่ในการวางแผนและจัดทำนโยบายยุทธศาสตร์ แนวทาง และมาตรการการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งศึกษาและพัฒนาข้อมูลด้านวิชาการ ประสาน เผยแพร่ สร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้เกิดแนวร่วมในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยใช้หลักการของแผน ๓ ระดับตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เป็นกลไกในการถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานให้สอดคล้องและบูรณาการในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น สำนักงานฯ จึงได้จัดทำสื่อข้อมูลเชิงภาพ (Data Visualization) ในรูปแบบกระชับ กะทัดรัด เข้าใจง่ายยิ่งขึ้น เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลในแบบศูนย์รวมไว้ในที่เดียว ให้นำหน่วยงานสามารถเข้าถึง เข้าใจ ง่ายต่อการใช้งาน สามารถเชื่อมต่อข้อมูลกับระบบ eMENSUR และเว็บไซต์ NSCR รวมถึงจัดทำคู่มือการบริหารจัดการสำหรับผู้ดูแลในรูปแบบเล่มรายงาน และไฟล์เอกสาร โดยรวบรวมข้อมูลสำคัญที่จำเป็น อาทิ ยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ด้าน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๓ ประเด็น แผนการปฏิรูปประเทศ ๑๓ ด้าน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่แสดงให้เห็น

เป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางการพัฒนา และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการเผยแพร่และสร้างความตระหนักรู้ให้ทุกหน่วยงานได้มีความเข้าใจและสามารถดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลได้อย่างแท้จริงและเป็นรูปธรรมต่อไป

๒.๕ ประเด็นที่ควรเร่งรัดเพื่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ จากสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แผนย่อย ๑๙๐๑๐๒ การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มทั้งระบบเพื่อความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ โดยเทียบเคียงจากการรับมือกับภัยพิบัติด้านน้ำ ซึ่งข้อมูลจากผลการประเมินในรายงาน Asian Water Development Outlook ปี ๒๐๒๐ ของธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asia Development Bank) พบว่า ประเทศไทยมีดัชนีการรับมือกับภัยพิบัติด้านน้ำอยู่ที่ระดับ ๒ จากคะแนนเต็ม ๕ ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายแผนแม่บทย่อยในปี ๒๕๖๕ ที่กำหนดระดับการรับมือกับภัยพิบัติด้านน้ำเพิ่มขึ้นเป็นระดับ ๓ โดยการประเมินตัวชี้วัดพิจารณาจากความสามารถในการรับมือกับภัยพิบัติด้านน้ำ (๑) ด้านภัยแล้ง ๒.๔ คะแนน (๒) ด้านน้ำท่วม ๑.๒ คะแนน และ (๓) ด้านคลื่นพายุซัดฝั่ง ๔.๔ คะแนน ผลการประเมินสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยมีความสามารถในการรับมือกับน้ำท่วมอยู่ในระดับต่ำที่สุด และยังคงเผชิญกับประเด็นท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่ทำให้ปริมาณและการกระจายตัวของฝนมีความแปรปรวน คาดการณ์ได้ยาก ซึ่งสถานการณ์ปัจจุบันประเทศไทยได้รับผลกระทบจากอุทกภัย โดยมีจังหวัดที่ได้รับผลกระทบทั้งสิ้น ๓๑ จังหวัด ประกอบด้วย เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง ตาก สุโขทัย พิษณุโลก เพชรบูรณ์ พิจิตร กำแพงเพชร เลย ขอนแก่น ชัยภูมิ ยโสธร นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ปราจีนบุรี สระแก้ว จันทบุรี นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา และนครปฐม ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก โดยมีพื้นที่ที่ได้รับ ความเสียหายจำนวนทั้งสิ้น ๑๙๐ อำเภอ ๙๕๖ ตำบล ๖,๓๓๕ หมู่บ้าน ๑ เขตเทศบาล อีกทั้งประชาชนได้รับผลกระทบจำนวน ๒๒๗,๔๗๐ครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔) ขณะเดียวกัน ประเทศไทยยังประสบปัญหาภัยแล้งอย่างต่อเนื่องและทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มูลค่าความเสียหายจากภัยแล้งสูงถึง ๗๙๗.๗ ล้านบาท ผู้ได้รับผลกระทบจำนวน ๑๘.๗ ล้านคน ส่งผลให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน รวมถึงการประกอบอาชีพของประชาชนโดยเฉพาะภาคการเกษตรที่ได้รับความเสียหาย อันเนื่องมาจากอุทกภัยและภัยแล้ง จากสถานการณ์ดังกล่าว ประเทศไทยจึงต้องให้ความสำคัญและเร่งยกระดับความสามารถในการรับมือกับภัยพิบัติด้านน้ำของประเทศอย่างเป็นระบบ ซึ่งได้มีการระบุงการให้ความสำคัญกับอุทกภัยและภัยแล้ง ในยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แผนแม่บทฯ ประเด็น (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ และ ร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เป้าหมายการพัฒนาหมุดหมายที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้เกิดการรับมือกับภัยพิบัติและความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ ระบบการเตือนภัย การเตรียมตัวรับมือภัยพิบัติ และการให้ความช่วยเหลือทั้งในระหว่างและหลังเกิดภัยพิบัติ เพื่อนำไปสู่เสถียรภาพและความยั่งยืนของการพัฒนาประเทศต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดนุชา พิชยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

กองยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๒๔๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๖๓๘๔

E-mail: Soraya@nesdc.go.th